

Předmět: IMN111 a IMN111cv, resp. IMNK11

Nástroje interpretace novomediálního díla II

(aktualizovaný sylabus, jaro 2013)

Vyučující: doc. Mgr. Jana Horáková, Ph.D.

horakova@phil.muni.cz

Anotace:

Ve dvousemestrálním kurzu **Nástroje interpretace novomediálního díla** se studenti seznámí s teoretickými nástroji, pojmy a způsoby myšlení, které formují teoretický rámec umělecké tvorby v prostředí nových informačních a komunikačních technologií.

V prvním semestru jsme se seznámili s pojmy a strategiemi myšlení, které se váží k aktuální debatě a praxi umění nových médií sdružené pod názvy **softwarové umění** a **softwarová studia** (dále SWS).

Ve druhém semestru bude výklad rozdělen do dvou komplementárních bloků:

1. Nejdříve nahlédneme nová média skrze metaforu paměti. Média budeme chápat jako extenze lidské paměti, jako mnemotechnické pomůcky a jako modely lidské mysli.
2. Následně zasadíme nová média a kulturní praxi, která je obklopuje (produsage), do kontextu postmodernismu a postmediální kreativní praxe typu postprodukce, remake, remix, reenactment.

Přednáška bude doplněna cvičením (IMN111cv), v rámci kterého posluchači vypracují dva texty:

- A) Rešerši zvolené studie/publikace se zaměřením na způsob, jakým autor pojednává vztah paměti a médií.
- B) Interpretaci zvoleného mediálního díla tematizujícího funkce paměti. Viz power point ve studijních materiálech předmětu, případně jiné mediální dílo tematizující funkce paměti.
Posluchači mohou rovněž vypracovat referát o vybraném mediálním díle. Power point k prezentaci následně vloží do „odevzdávacího“ předmětu. Referát a termín jeho přednesení je třeba předem konzultovat s vyučující.

Osnova:

- **Úvodní hodina: Seznámení s obsahem kurzu, průběhem výuky a požadavky na ukončení.**
Projekce: W. Vasulka: *Art of Memory*. 1987.
- **Média a paměť.**
  - Média jako extenze paměti.
  - Média a modely paměti.
  - Mediální performance: Inscenované vzpomínání v době všeobecné amnézie.
- **ICT a postmodernismus.**
  - Postmoderní věda, postmoderní myšlení.
  - Postmodernismus a sféra umění.
  - Postmoderní stroj, postmoderní člověk.
  - Postmediální doba a její praxe: remake, remix, postprodukce.

V rámci inovace předmětu v podzimním semestru budou také pozváni přední odborníci, kteří přednesou přednášky na téma „metodologie nových médií“ a seznámí posluchače s různými nástroji zkoumání vlastností a účinků nových médií.

Na konci kurzu budou posluchači schopni:

1. Vyložit vztah mezi genealogií nových médií a metaforou paměti, představit koncept média jako extenze lidské paměti/mysli a definovat média jako modely různých konceptů fungování lidské paměti/mysli.
2. Pohovořit o vztahu mezi ICT a postmodernismem z různých hledisek. Typicky postmoderní praxi typu remake, remix, postprodukce, apropriace, znovu provedení (reenactment) budou schopni nahlédnout prizmatem konceptu „postmediální estetiky“ a v kontextu rozšířené uživatelské praxe spojené s ICT (tzv. produsage).

Způsob ukončení:

IMN111_Kurz_přednáška: bude ukončen písemným znalostním testem.

IMN111cv_Kurz_cvičení: bude ukončen odevzdáním dvou požadovaných textů do „odevzdávací“ předmětu v požadovaném termínu.

IMNK11_přednáška+cvičení: kurz bude ukončen odevzdáním dvou požadovaných textů do „odevzdávací“ předmětu v požadovaném termínu a znalostním testem.

POZOR!

Podmínkou přistoupení ke **znalostnímu testu (tj. ukončení předmětu IMN111)** je odevzdání **dvou textů: Text A_rešerše: v rozsahu 6 normostran** (tj. 10 800 znaků). **Text B_recenze: v rozsahu 4 normostran** (tj. 7 200 znaků), na určená témata do „odevzdávací“ předmětu **IMN111cv** (cvičení k předmětu IMN100).

Deadline pro odevzdání textů:

Řádný termín: 26. dubna 2013.

Opravný termín: 17. května 2013.

Neodevzdání uvedených textů do stanoveného data nebo odevzdání textů, které nesplňují formální a obsahové požadavky na písemnou práci VŠ studenta (pravopis, citace, seznam použité literatury v požadované formě, viz pravidla citování na stránkách ÚHV) znamená, že **student bude automaticky vyloučen z kurzu IMN111** (hodnocen „-“) a v kurzu IMN111cv (hodnocen „N“), bez možnosti nápravy v daném semestru.

Anotace kurzu IMN111cv

/Platí rovněž pro studenty KS, kteří zapisují předmět IMNK11, v rámci kterého odevzdají požadované texty./

Zavedení cvičení k předmětu IMN111 má přispět ke zlepšení obeznámenosti studentů se základními texty teorie interaktivních médií. Cílem kurzu je vést studenty k prohloubení znalostí základní literatury předmětu IMN111 a k seznámení se s klíčovými texty oboru tzv. z první ruky. Studenti jsou tak vedeni ke kontinuální samostatné práci s odbornou literaturou a ke schopnosti vytěžit z odborného textu relevantní informace. Na konci kurzu bude student umět shrnout základní fakta a argumenty odborných studií, kapitol monografií, atd. V ideálním případě bude schopen tyto informace zasadit do širších souvislostí, se kterými je seznamován v přednáškách.

Texty určené ke zpracování v rámci předmětu IMN111cv a IMNK11:

Text A: Rešerše zvolené studie/publikace se zaměřením na způsob, jakým autor pojednává vztah paměti a médií. Posluchači mohou vybírat ze dvou tematických okruhů: rozsah: 6 normostran (10 800 znaků):

Vybíráte ze dvou možností/témat:

- **Paměť (a) média:**

Barthes, Roland. *Světlá komora. Poznámka k fotografii*. Praha : Agite/Fra, 2005.

Flusser, Vilém. *On Memory (Electronic or Otherwise)*. Leonardo Vol. 23, No. 4, 1990, p. 397 – 399.

Link: jstore: <http://www.jstor.org/stable/view/1575342> (rev. 19.2.2013).

Matussek, Peter. *The Renaissance of the Theater of Memory*. 2001. On-line:

http://www.peter-matussek.de/Pub/A_38.html (rev. 19.2.2013).

Viola, Bill. Will There Be Condominiums in Data Space?. 1995. Noah Wardrip-Fruin – Nick Montford (eds.) *The New Media Reader*. Cambridge-London: MIT Press, 2003, s. 464 – 470. (kniha je uložena ve

VR knihovně oboru). Dostupné také on-line:

http://books.google.cz/books?id=DQYXoRx9CcEC&pg=PT11&lpg=PT11&dq=Bill+Viola+%5B1983%5D:+Will+There+be+Condominiums+in+Data+Space?&source=bl&ots=OKBwdpuuXr&sig=4PhatV_pPeuirOtwCO5bPG7Sz2s&hl=cs&sa=X&ei=sD8jUYiEONPE4gT81oGYAQ&ved=0CEYQ6AEwAw (rev. 19.2.2013).

Warren, Sack: Memory. Matthew Fuller (ed.). *Software Studies / a Lexicon*. Cambridge – London: MIT Press, 2008.

- **Post-modernismus:**

Fiedler, Leslie. *The New Mutants*. 1965. (on-line):

<http://www.texaschabookpress.com/newmutants01.htm> (rev. 19.2.2013).

Landow, Georg P. *Hypertext a kritická teorie*.

Z on-line knihy: Hypertext, 1992: <http://proteus.fau.edu/practicum/texts/landow1.pdf>

Georgie, P. Landow: Hypertext a kritická teorie, in *Biograph*, 6, 1998, s. 10 - 21.

Liotard, Jean-Francois. *O postmodernismu: postmoderno vysvětlované dětem: postmoderní situace*. Praha: Filosofia, 1993.

Welsch, Wolfgang. *Postmoderna: pluralita jako etická a politická hodnota*. Praha: KLP, 1993.

- **„Re-“ a „post-“ média:**

Auslander, Philips. *Performativity of Performance Documentation*. 2006.

<http://www.mitpressjournals.org/doi/pdf/10.1162/paij.2006.28.3.1> (rev. 19.2.2013).

Manovich, Lev: *Remixing and Remixability*. 2005.

<http://imlportfolio.usc.edu/ctcs505/ManovichRemixModular.pdf> (rev. 19.2.2013).

Manovich, Lev. *Post-media Aesthetics*. 2001. on-line: http://www.manovich.net/TEXTS_07.HTM

(rev. 19.2.2013).

Weibel, Peter: *Synthetic Times*. Fan Di'an - Zhang Ga (eds.). *Synthetic Times*. 2008. (studijní materiál předmětu).

Text B: Interpretace zvoleného mediálního díla tematizujícího funkce paměti.

Posluchači vybírají z uměleckých projektů uvedených v power point prezentaci uložené ve studijních materiálech předmětu. Po dohodě s vyučující mohou zvolit i jiný umělecký projekt.

Alternativou odevzdání písemné recenze je referát v rozsahu 15 až 20 minut přednesený v rámci výuky. Posluchač/ka následně odevzdá powerpoint prezentaci do odevzdávný v požadovaném termínu.

Literatura:

Heslo: *Michel Foucault*: <http://plato.stanford.edu/entries/foucault/> (rev. 19.2.2013).

Heslo: *Performativní obrat*: http://en.wikipedia.org/wiki/Performative_turn (rev. 19.2.2013).

Heslo: *Řečový akt: Speech acts*: <http://plato.stanford.edu/entries/speech-acts/> (rev. 19.2.2013).

Heslo: *Remake*: <http://www.phil.muni.cz/journals/index.php/tim/article/view/266/pdf> (rev. 19.2.2013).

Appignanesi, R. et al. *Postmodernismus pro začátečníky*. Brno: Adno Publishing, 1996, s. 79

Assmann, Aleida. *Memory, Individua and Collective*. Robert E. Goodin and Charles Tilly (eds.). The Oxford handbook of contextual political analysis. 2006. (on-line)
http://books.google.cz/books?id=iCeDng_in8gC&printsec=frontcover&hl=cs&source=gbs_ge_summary_r&cad=0#v=onepage&q&f=false (rev. 19.2.2013).

Auslander, Philips. *Performativity of Performance Documentation*. 2006.
<http://www.mitpressjournals.org/doi/pdf/10.1162/pajj.2006.28.3.1> (rev. 19.2.2013).

Barthes, Roland. *Světlá komora. Poznámka k fotografii*. Praha : Agite/Fra, 2005.

Berger, John: *O pohledu*. Praha : Agita/Fra, 2009. (Kapitola: K funkcím fotografie, s. 64 – 80.)

Bergson, Henri: *Hmota a paměť*. Praha : Oikoymenth, 2003.
Deleuze, Gilles: *Foucault*. Praha: Herrmann & Synové, 1996.
Kapitola: Nový archivář, s. 11-38.

Bourriaud, Nicolas. *Postprodukce: kultura jako scénář: jak umění nově programuje současný svět*. Praha: Tranzit, 2004.

Cartwright, Lisa – Sturken, Marita: *Studia vizuální kultury*. Praha: Portál 2009.

Filipová, Marta – Rampley, Matthew (eds.): *Možnosti vizuální studií. Obrazy – texty – interpretace*. Masarykova univerzita a Společnost pro odbornou literaturu 2007.

Fiedler, Leslie. *The New Mutants*. 1965. (on-line): <http://www.texaschabookpress.com/newmutants01.htm>
(rev. 19.2.2013).

Flusser, Vilém. *On Memory (Electronic or Otherwise)*. Leonardo Vol. 23, No. 4, 1990, p. 397 – 399.
Link: jstore: <http://www.jstor.org/stable/view/1575342> (rev. 19.2.2013).

Foster, Hal: The Archive without Museum. *October*, Vol. 77 (Summer, 1996), pp. 97 – 119.

Foucault, Michel: *Archeologie věděni*. Hermann & Synové, 2002.

Frieling, Rudolf: *The Archive, the Media, the Map and the Text*. (on-line)
http://www.mediaartnet.org/themes/mapping_and_text/archive_map/scroll/ (rev. 19.2.2013).

Huhtamo, Erkki: From Kaleidoscomaniac to Cybernerd: Notes toward an Archaeology of the Media. *Leonardo*, Vol. 30, No. 3 (1997), pp. 221-224, The MIT Press.

Landow, Georg P. *Hypertext a kritická teorie*. Z on-line knihy: Hypertext, 1992:
<http://proteus.fau.edu/practicum/texts/landow1.pdf>
Georgie, P. Landow: Hypertext a kritická teorie, in *Biograph*, 6, 1998, s. 10 - 21.

Liotard, Jean-Francois. *O postmodernismu: postmoderno vysvětlované dětem: postmoderní situace*. Praha: Filosofie, 1993.

Manovich, Lev: *Remixing and Remixability*. 2005.
<http://imlportfolio.usc.edu/ctcs505/ManovichRemixModular.pdf> (rev. 19.2.2013).

Manovich, Lev. *Post-media Aesthetics*. 2001. on-line: http://www.manovich.net/TEXTS_07.HTM
(rev. 19.2.2013).

Matussek, Peter. *The Renaissance of the Theater of Memory*. 2001. On-line:
http://www.peter-matussek.de/Pub/A_38.html (rev. 19.2.2013).

Viola, Bill. Will There Be Condominiums in Data Space?. 1995. Noah Wardrip-Fruin – Nick Montford (eds.) *The New Media Reader*. Cambridge-London: MIT Press, 2003, s. 464 – 470. (kniha je uložena ve VR knihovně oboru). Dostupné také on-line:
http://books.google.cz/books?id=DQYXoRx9CcEC&pg=PT11&lpg=PT11&dq=Bill+Viola+%5B1983%5D:+Will+The+re+be+Condominiums+in+Data+Space?&source=bl&ots=OKBwdpuuXr&sig=4PhatV_pPeuirOtwCO5bPG7Sz2s&hl=cs&sa=X&ei=sD8jUYiEONPE4gT81oGYAQ&ved=0CEYQ6AEwAw (rev. 19.2.2013).

Warren, Sack: Memory. Matthew Fuller (ed.). *Software Studies / a Lexicon*. Cambridge – London: MIT Press, 2008. (VR knihovna ÚHV).

Weibel, Peter: Synthetic Times. Fan Di'an - Zhang Ga (eds.). *Synthetic Times*. 2008. (studijní materiál předmětu).

Welsch, Wolfgang. *Postmoderna: pluralita jako etická a politická hodnota*. Praha: KLP, 1993.

YATES, Frances Amelia. *The Art of Memory*. Repr. London : Pimlico, 2001.

Kurs probíhá v rámci projektu č. CZ.1.07/2.2.00/28.0044 Inovace uměnovědných studijních oborů na Filozofické fakultě MU, který je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky. Viz. www.phil.muni.cz/music/opvk.